

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Lagere School voor Buitengewoon
Onderwijs - Klim Op te SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE**

Hoofdstructuur	buitengewoon basisonderwijs
Instellingsnummer	25296
Instelling	Gemeentelijke Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - Klim Op
Directeur	Elke VERLINDEN
Adres	Heilige-Familieplein 1 - 1200 SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE
Telefoon	02-761.75.33
Fax	02-761.75.35
E-mail	klimopschool@hotmail.com
Website	www.klimopschoolwoluwe.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur Sint-Lambrechts-Woluwe
Adres	Paul Hymanslaan 2 - 1200 SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE
Scholengemeenschap	Grootbos-aan-Zee
Adres	Grote Bosstraat 76 - 1030 SCHAARBEEK
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding van de Vlaamse
Adres	Gemeenschapscommissie Brussel Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	04-11-2013; 07-11-2013; 08-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	08-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	12-12-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jan Mestdagh
Teamleden	Francis Vandenbroucke
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Nederlands in type 1 en type 8 - lager onderwijs	8
3.1.1.2 muzische vorming in type 1 en type 8 - lager onderwijs	10
3.1.1.3 leren leren in type 1 en type 8 - lager onderwijs	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Onderwijsorganisatie	15
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
6.1 Wat doet de school goed?	19
6.2 Wat kan de school verbeteren?	19
6.3 Wat moet de school verbeteren?	20
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	21
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	21

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPD-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - de beginsituatiebepaling
 - de doelenselectiefase
 - de voorbereidingsfase
 - de uitvoeringsfase
 - de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke lagere school voor buitengewoon onderwijs Klim Op te Sint-Lambrechts-Woluwe richt onderwijs in voor leerlingen met licht mentale beperkingen van het type 1 en leerlingen met leerstoornissen van het type 8.

Het schoolgebouw en vooral de nabijgelegen paviljoenen stemmen niet meer overeen met de actuele normen en verwachtingen inzake zowel bewoonbaarheid, hygiëne als veiligheid. De school is tot op heden nog steeds niet in staat om systematisch zorg te dragen voor haar infrastructuur door de onvoldoende organisatorische sturing en ondersteuning van het schoolbestuur. Voor een langdurig bestaand tekort inzake de elektrische installaties, is er nog steeds geen afdoende oplossing gekomen en zijn er zelfs nog steeds geen stappen gezet om dit tekort te verhelpen.

Tijdens deze doorlichting lag de focus voor het erkenningsonderzoek op de leergebieden Nederlands, muzische vorming en leren leren. Voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming levert de school voldoende inspanningen om via het cyclisch proces van handelingsplanning doelen te selecteren en na te streven. Voor het leergebied leren leren levert de school onvoldoende inspanningen om via het cyclisch proces van handelingsplanning doelen te selecteren en na te streven.

Voor het leergebied Nederlands ontwikkelde de school een visie waarin de handelingsplanmatige aanpak van het leergebied zich duidelijk herkenbaar aftekent. Zowel bij de beeldvorming als bij de doelenselectie komen alle domeinen van het leergebied evenwichtig aan bod. De door de school zelf ontwikkelde gradueel opgebouwde leerlijnen met decretale ontwikkelings- en operationele doelen bieden een houvast om een aanbod op maat voor te bereiden voor de leerling of leerlingengroep. Hierbij is eveneens aandacht voor het gebruik van activerende werkvormen en accentuering van het taalvaardigheidsonderwijs. Het ontbreekt vooralsnog aan gelijkgerichte en richtinggevend criteria betreffende het evalueren van de leervorderingen bij de leerlingen. Alle teamleden linken evenwel de rapportering aan de geselecteerde doelen.

Het leergebied muzische vorming kent momenteel een doelgericht vernieuwings- en implementatieproces binnen het cyclisch proces van handelingsplanning. Hierbij is het bepalen van een relevante beginsituatie eerder beperkt en weinig gericht op een doelenselectie op maat van de leerling of leerlingengroep. Een werkgroep ontwikkelde in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst een doelenkader die zowel een houvast biedt als een evenwichtige doelenselectie in de hand werkt voor alle domeinen van het leergebied met aandacht voor waarnemen, handelen en attitudes. Het muzisch klasboek verzekert een breed aanbod met verkenning van talrijke technieken, werkvormen en methodieken. Het team is zich bewust van het groeipotentieel met betrekking tot de verticale afstemming van zowel de doelenselectie als het aanbod doorheen de school. Daarnaast werkt het volledige schoolteam dit schooljaar rijke evaluatie-instrumenten uit.

Voor het leergebied leren leren beschikt de school momenteel niet over een visie op het leergebied. Impliciet en intuïtief krijgen diverse aspecten van leren leren hun plaats binnen de school- en klaswerking. Leerkrachtafhankelijk streven teamleden doelen na van leren leren binnen de andere leergebieden. De minimale afstemming tussen de verschillende fasen van handelingsplanning en het ontbreken van een graduele opbouw bij zowel de doelenselectie als bij de voorbereiding en uitvoering van het aanbod verhinderen in grote mate een doelbewuste, doelgerichte en doeltreffende aanpak.

Het onderzoek naar optimalisering van de onderwijsorganisatie toont aan dat de school voortdurend afstemming zoekt tussen haar onderwijsorganisatie en haar visie op onderwijs. Afspraken met betrekking tot de onderwijstijd per leergebied/domein worden nauwgezet gevolgd alhoewel het gebruik ervan nog niet volmaakt is. De vele klasoverschrijdende niveaugroepen hypothekeren het functioneel onderwijs. De formele overlegcultuur, het gebruiksvriendelijke digitaal platform en de doordachte startweek bieden een opvallende meerwaarde aan het efficiënt en handelingsplanmatig organiseren van het onderwijs.

De school heeft aandacht voor de sociale en emotionele noden van de leerlingen en hun context. De school evolueert langzaam van een reactief beleid bij overschrijding van de individuele draagkracht naar een preventief beleid waarbij noodzakelijke structuren, sfeerbevoorgerende initiatieven en zinvolle begeleidingen worden opgezet. Ook is het team zich meer bewust van een handelingsplanmatige benadering bij gedrags- en emotionele problemen. Opvallend is ook de expliciete aandacht voor problematische afwezigheden, rouwbegeleiding en seksuele voorlichting.

Wat het algemeen beleid betreft doet de directeur doelgericht beroep op de kwaliteiten en de bereidheid van het schoolteam om de schoolontwikkeling impulsen te geven op uitvoeringsniveau. Daarnaast doet de school systematisch beroep op externe expertise om de pedagogisch-didactische kwaliteit van haar onderwijs te verhogen. Kenmerkend hierbij is de kritische en sturende houding van de directeur naar zichzelf en de teamleden. Het volledige schoolteam betrekken bij de beleidsplanning met het oog op bijsturing van de onderwijskwaliteit heeft nog groeimarge. De ouderbetrokkenheid binnen de handelingsplanning en de toeleiding naar het secundair onderwijs kan eveneens nog geïntensifieerd worden.

Het leiderschap en de inzet van het team tonen een bereidheid om vernieuwingen te implementeren. Alhoewel de inspanningsverplichting van de school voor het leergebied leren leren nog niet voldoet, formuleert het inspectieteam een gunstig advies voor dit leergebied. Binnen de school is er voldoende verantwoordelijkheidszin, expertise en geestdrift om het tekort op korte termijn zelfstandig aan te pakken. De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en woonbaarheid' formuleert de inspectie een ongunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 1 - lager onderwijs

leren leren, muzische vorming, Nederlands

type 8 - lager onderwijs

leren leren, muzische vorming, taal: Nederlands

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Nederlands in type 1 en type 8 - lager onderwijs

Voldoet

Voor het leergebied Nederlands streeft de school in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclisch proces van handelingsplanning. De school implementeerde een zelf-ontwikkelde visie op het leergebied. De teamleden hanteren decretale ontwikkelingsdoelen als referentiekader voor een evenwichtige doelenselectie met expliciete, horizontale afstemming naar andere leergebieden. Er is gericht aandacht voor actief leren. De rapportering is gelinkt aan de geselecteerde doelen.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

Conform de schoolvisie op het leergebied spant de school zich in om tot een relevant totaalbeeld van elke leerling voor Nederlands te komen. Tijdens de efficiënt georganiseerde testweek in het begin van schooljaar onderzoeken meerdere teamleden naast de technisch-cognitieve aspecten eveneens de taalvaardigheid van de nieuwe leerlingen door middel van diverse genormeerde testen, gerichte observaties en in mindere mate informatie vanuit externe verslagen.

Deze gegevensverzameling richt zich vooral op het situeren van de leerling op de leerlijn en bijgevolg op de groepstoewijzing na een zorgvuldige afweging met de bestaande testgegevens van de overige leerlingen.

Binnen het zelf-ontwikkelde digitaal platform worden alle gegevens functioneel en gelijkgericht verzameld.

Het multidisciplinaire team formuleert nog geen expliciete zorgvraag op maat van de leerling. Tijdens de klassenraad nemen de verschillende participanten in overweging of er al dan niet additionele hulp of therapie wordt aangeboden. De jaarlijkse afname van de genormeerde testen garanderen een actualisatie en een jaarlijkse bijsturing van de beginsituatie.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

De school ontwikkelde autonoom leerlijnen voor beide georganiseerde onderwijstypes op basis van de decretale ontwikkelingsdoelen. De leerlijnen bevatten eveneens een zinvolle operationalisering van de ontwikkelingsdoelen voor alle domeinen van het leergebied.

Enerzijds wendt het team de leerlijn aan om de leerlingen te situeren en vervolgens om niveaugroepen te bepalen. Anderzijds leidt de leerlijn tot een diepgaandere selectie van doelen voor niveaugroepen en/of individuele leerlingen.

De paramedici ontwikkelden een eigen werkbaar doelenkader met hoofddoelen en verdere concretisering in subdoelen.

De school hanteert afspraken voor het invullen van het aantal lestijden per domein van het leergebied. Hierbij krijgen de mondelinge communicatieve vaardigheden meer kansen waardoor de doelenselectie afgestemd is op leerlingen bij wie Nederlands vaak de tweede, zelfs derde taal is.

Ook binnen de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming selecteren teamleden doelen voor de domeinen spreken en luisteren waarbij ze vooral de uitbreiding van de woordenschat nastreven. Door deze horizontale afstemming van de doelenkaders krijgt het taalvaardigheids- en functioneel onderwijs gericht meer kansen. Daarnaast garanderen de leerlijnen een verticale opbouw van de

doelen.

De groepshandelingsplannen worden op de klassenraden verfijnd en vertaald naar de noodzakelijke individuele handelingsplannen. Daarnaast overwegen de teamleden tijdens de klassenraden eventuele therapie. Naast de beginklassenraad voor nieuwe leerlingen, de tussentijdse – en eindklassenraad, biedt het wekelijks typespecifiek overleg de nodige kansen voor eventuele bijsturing van de doelenselectie op groeps- en of leerlingenniveau.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

De leerlijn is het belangrijkste referentiekader om een aanbod om maat voor te bereiden. Het verdere gebruik van een systematiek van een vroeger gehanteerde onderwijsleermethode zorgt voor een gelijkgerichte voorbereiding. Hierbij is expliciet aandacht voor een verbreding van de woordenschat met duidelijke linken naar het leergebied wereldoriëntatie.

Het wekelijks teamoverleg biedt kansen tot een intensieve samenwerking en doorgedreven inhoudelijke afstemming. Zo is de uniformiteit bij het gebruik van algoritmen en wandplaten groeiende, maar staat dit nog niet volledig op punt. Ook de verticale samenhang en/of variatie in het aanbod mist nog verdere verfijning. Uitzondering hierbij is het spellingsonderwijs waar een onderwijsleermethode de graduele opbouw garandeert.

De eensgezinde toepassing van de visie op Nederlands vertaalt zich in het consequent nakomen van afspraken met betrekking tot onderwijstijd per leerdomein.

De krappe en verwaarloosde infrastructuur belemmert het voldoen aan belangrijke randvoorwaarden. De weinig comfortabele therapieruimtes in de gang zorgen voor overbodige prikkels en voortdurende afleiding. Bovendien is de temperatuur er te laag.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren*

Teamleden maken de schoolvisie op onderwijs waar in hun dagelijkse praktijk. Het veelvuldig gebruik van activerende werkvormen met de leerkracht als stimulator, zorgt voor een hoge graad van participatie van de leerlingen. Daarnaast hebben teamleden veel aandacht voor het naleven van gespreksconventies.

De organisatorische en/of inhoudelijke afspraken die binnen het groepshandelingsplan systematisch zijn vastgelegd, worden consequent uitgevoerd. Voor het leerdomein spelling voorziet de school kleinere niveaugroepen. Paramedici en bijzondere leermeesters worden daarvoor ingeschakeld.

De aanwezigheid van paramedici op het teamoverleg heeft een positief effect op de samenhang bij het afstemmen en realiseren van het aanbod.

De keuze van de thema's en de daaraan gekoppelde taalschat sluit in beperkte mate aan op de leefwereld van de leerlingen. De inbreng van de leerlingen is sterk leerkrachtafhankelijk en weinig doelgericht.

Meerdere leerkrachten verrijken de thema's met een breed aanbod van hedendaagse jeugdliteratuur om bij de leerlingen het leesplezier te stimuleren. Teamleden nemen initiatief om het taalvaardigheidsonderwijs optimale kansen te geven. Het gebruik van ondersteunende leermiddelen zoals dyslexiesoftware en verteltassen in samenwerking met de thuiscontext is groeiende.

Evaluatiefase

*Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief*

De school beschikt tot op heden nog niet over een gelijkgerichte visie op evalueren.

Sommige teamleden ontwikkelden autonoom instrumenten of systemen om leerlingen gericht en breed te observeren en te evalueren. Andere teamleden observeren en evalueren vanuit een aanvoelen. Paramedici en sommige leerkrachten hebben voortdurend aandacht voor procesevaluatie.

Procevaluatie
Rapportering

De jaarlijkse afname van genormeerde testen waarbij de diverse domeinen van het leergebied aan bod komen, zijn de enige garantie om de evolutie van de leerlingen op lange termijn in kaart te brengen. Het team is zich bewust dat het digitaal platform momenteel deze evolutie weinig overzichtelijk opneemt. De verkregen informatie wendt de school aan als uitgangspunt om tijdens de klassenraden een niveaubepaling te schetsen en/of aandachtspunten te formuleren. Het is beperkt gericht om multidisciplinair een nieuwe doelenselectie te realiseren voor een volgend groeps- of individueel handelingsplan.

De leerkrachten rapporteren systematisch over de verschillende domeinen door middel van een quoteringschaal gelinkt aan de geselecteerde doelen. De rapporten voorzien weinig kansen tot zelfevaluatie door de leerling.

Kwaliteitszorg

De school heeft de voorbije schooljaren binnen verschillende fasen van handelingsplanning, opmerkelijke bijsturingen gerealiseerd. Het nastreven van een brede beeldvorming, het systematisch selecteren van ontwikkelingsdoelen, het ontwikkelen van leerlijnen, richtinggevende afspraken in verband met onderwijstijd, het formeel overleg met paramedici en het linken van de rapporten aan de geselecteerde doelen concretiseren het cyclisch proces van handelingsplanning.

3.1.1.2 muzische vorming in type 1 en type 8 - lager onderwijs

Voldoet

Voor het leergebied muzische vorming streeft de school in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclisch proces van handelingsplanning. De school ontwikkelde een doelenkader die een brede doelenselectie in de hand werkt en die gekoppeld is aan de ontwikkelingsdoelen. Het doelgericht implementatieproces heeft zichtbaar effect op de voorbereiding en uitvoering van een aanbod op maat door middel van een planmatige aanpak en het gebruik van een brede waaier van methodieken en werkvormen.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

De beeldvorming voor muzische vorming krijgt binnen de groepshandelingsplanning een beperkte invulling. Binnen de individuele handelingsplanning is de beeldvorming zo goed als onbestaande. Het ontbreken van richtinggevende criteria en afspraken resulteert soms in een occasionele beschrijving van de beginsituatie voor dit leergebied.

Hierbij ligt de focus vooral op leerlingen waarbij de leerkracht 'tempoproblemen' ervaart tijdens de uitvoering en op de fijn-motorische vaardigheden. De school laat kansen liggen om gericht te peilen naar muzische talenten. Bij het intakegesprek met de ouders is er weinig of geen aandacht om muzische aspecten te bevragen en bijgevolg in een later stadium te benutten.

Zodoende is de beeldvorming weinig gericht op een doelenselectie op maat van de groep of de individuele leerling.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

Recentelijk ontwikkelde een werkgroep een doelenkader waarbij telkens het waarnemen, het handelen en de attitudes binnen de vijf domeinen van het leergebied centraal staan. De decretale ontwikkelingsdoelen zijn herkenbaar aanwezig in het doelenkader en werden door de werkgroep verfijnd en geoperationaliseerd op maat van de school.

Het doelenkader biedt voor de individuele leerkracht een houvast voor een brede en evenwichtige doelenselectie binnen de groepshandelingsplannen.

Het team is zich bewust dat deze doelenselectie tot op heden eerder willekeurig is en verdere verticale afstemming over de klasgroepen heen in de toekomst noodzakelijk is. Het is in de eerste plaats een ondersteuning om een verbreed aanbod binnen de klaspraktijk te verzekeren.

Binnen de thematische werking die zich vooral richt op de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie, heeft verdere horizontale afstemming met het leergebied muzische vorming nog groeipotentieel.

De brede doelenselectie per klasgroep leidt in verschillende groepen tot groeiende vormen van samenwerking tussen teamleden om de muzische talenten en vaardigheden van leerkrachten optimaal in te zetten.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

Binnen de groepshandelingsplannen beschrijven alle klasleerkrachten volgens schoolafpraak de onderwijstijd in relatie tot de vijf domeinen die ze aan bod laten komen. Sommige leerkrachten geven eveneens de additionele ondersteuning aan voor het trainen van specifieke vaardigheden bij bepaalde leerlingen en de eventuele klasinterne en/of -overschrijdende samenwerking. De werkgroep muzische vorming ontwikkelde een functioneel muzisch klasboek. Het volledige schoolteam experimenteert dit schooljaar per domein met een grote diversiteit van werkvormen en activiteiten. De planmatige aanpak verzekert een gevarieerd aanbod met als doel de bewustwording bij de diverse teamleden van hun muzische mogelijkheden en talenten.

De school werkt samen met een externe organisatie aan projecten die nauw aansluiten bij de leefwereld van de kinderen en waarbij het creatieve en het muzische aspect ruim aan bod komt.

Het gebruik van het muzisch klasboek stimuleert het team bij de gezamenlijke uitbouw van verrijkende materialen en materiaalgebruik. Daarnaast investeert de school stelselmatig in de uitbouw van een gevarieerd aanbod van materiaal die de muzische activiteiten kwaliteitsvol ondersteunen. De aanwending en het gebruik door de teamleden van deze materialen is momenteel nog zeer divers.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren*

De niet-afwachtende houding om binnen de vijf domeinen voluit te experimenteren en te exploreren met werkvormen, materialen en activiteiten stimuleert de teamleden doelgericht in de mogelijkheden die het leergebied biedt. Dit zorgvuldig voorbereid traject brengt met zich mee dat de verticale en horizontale afstemming momenteel aan kracht inboet. Het team is zich hier van bewust.

De meeste leerkrachten roosteren muzische vorming vaak gedurende opeenvolgende lestijden in wat resulteert in een geïsoleerde benadering van het leergebied tijdens een volledige namiddag. Het spreiden van de lestijden gedurende de week biedt meer mogelijkheden tot horizontale afstemming. De graad van activering en participatie van de leerlingen tijdens de activiteiten ligt doorgaans hoog.

Evaluatiefase

*Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering*

Het team is momenteel zoekende naar mogelijke invalshoeken en aandachtspunten bij het evaluatieproces. Hierbij geven het muzisch klasboek en de evaluatiekoffer enkele aanzetten tot procesevaluatie door de leerkracht en zelfevaluatie door de leerlingen. Sommige leerkrachten koppelen dit evaluatieproces gericht aan de domeinen spreken en luisteren binnen het leergebied Nederlands met aandacht voor zelfevaluatie door de leerlingen. Evaluatie-instrumenten worden doelbewust en systematisch gedemonstreerd tijdens personeelsvergaderingen bij de evaluatie van de activiteiten en werkvormen van het muzisch klasboek.

De school organiseert toonmomenten tijdens het maandelijks forum, stelt leerlingenwerk tentoon. Dit draagt bij tot een verhoogde muzische sfeer binnen de school.

Vanuit deze initiatieven hoopt het schoolteam een gelijkgerichte visie te ontwikkelen met richtinggevend afspraken in relatie met de geselecteerde doelen.

De leerkrachten rapporteren systematisch over de verschillende domeinen door middel van een quoteringschaal gelinkt aan de geselecteerde doelen. Het quoteren op de schaal gebeurt op basis van een subjectief aanvoelen. De rapporten voorzien weinig kansen tot zelfevaluatie door de leerling.

Deskundigheidsbevordering De school volgt momenteel een begeleidingstraject in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst om een kwaliteitsvol kader voor muzische vorming te ontwikkelen. Het typeert de school om systematisch expertise binnen de school te brengen en in te tekenen op nascholingsinitiatieven om het pedagogisch-didactisch handelen te vernieuwen en te verruimen.

3.1.1.3 Leren leren in type 1 en type 8 - lager onderwijs

Voldoet niet

Voor het leergebied leren leren streeft de school in onvoldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclisch proces van handelingsplanning. Er is momenteel nog geen gedragen visie op het leergebied. De minimale afstemming tussen de verschillende fasen van handelingsplanning en het ontbreken van een graduele opbouw bij zowel de doelenselectie als bij de voorbereiding en uitvoering van het aanbod verhinderen in grote mate een doelbewuste, doelgerichte en doeltreffende aanpak.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

Het schoolteam ontwikkelde tot op heden geen visie over leren leren. De uitgangspunten en decretale ontwikkelingsdoelen zijn nauwelijks verkend en bestudeerd. Daardoor beperkt de beginsituatiebepaling zich tot het intuïtief verzamelen van gegevens over deelaspecten onder de noemer werkhouding. De meest opvallende aandachtspunten rond werkhouding, concentratieproblemen en attitudes komen aan bod in de klassenraad. Deze gegevensverzameling leidt niet tot een doelenselectie als antwoord op de zorgvraag van de leerling.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

De school beschikt over een doelenlijst onder de noemer attitudes. Deelaspecten van leren leren, zoals werkhouding en zelfkennis, zijn impliciet aanwezig in de doelenlijst.

Intuïtief en zonder overleg selecteren alle teamleden voor het groepshandelingsplan stelselmatig doelen uit de doelenlijst.

Deze doelen zijn impliciet en globaal afgestemd op de leerlingenkenmerken van de groep. Zelden selecteert een teamlid doelen leren leren op niveau van de individuele leerling.

Vele teamleden zijn zich hier van bewust en maken werk van een meer doelgerichte benadering. Vanuit particulier initiatief slagen al enkele teamleden erin leren leren een volwaardige plaats te geven binnen de handelingsplanmatige aanpak met expliciete aandacht voor specifieke noden en mogelijkheden van de groep en/of leerling.

Het is tot op heden niet gebruikelijk om een zinvolle doelenselectie te organiseren in functie van de oriëntering naar het vervolgonderwijs. Hierdoor blijven kansen onbenut om metacognitieve kennis en transferabele vaardigheden te bevorderen.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

De doelenselectie binnen het groepshandelingsplan heeft vooral het statuut van aandachtspunt tijdens de voorbereiding en uitvoering van het aanbod. Zodus streven de meeste teamleden naar een geïntegreerde benadering binnen de andere leergebieden waarbij het statuut van aandachtspunt zelden wordt verlaten.

De voorbereiding van een aanbod op maat is tot op heden weinig gericht om systematisch de verschillende aspecten van leren leren bij de kinderen doelgericht na te streven. De diverse invullingen leiden tot een verenging van het leergebied.

Het schoolbeleid nam initiatief om deelaspecten van het leergebied leren leren binnen de werkroosters een plaats te geven. Dit zorgt voor een stimulerend effect bij het team om expliciet aandacht te ontwikkelen voor het leergebied. De school beschikt over voldoende zelfreflecterend vermogen en beseft dat er nog heel wat groeipotentieel is op vlak van graduele opbouw en samenhang doorheen de verschillende fasen van handelingsplanning. Sommige teamleden namen hierbij al waardevolle klasinterne initiatieven. Het is voor het schoolbeleid een uitdaging deze initiatieven systematisch te multipliceren. Daarnaast ontwikkelden teamleden diverse hulpmiddelen om een antwoord te bieden voor specifieke noden van de leerlingen.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De onderwijsstijl en klasmanagement van elke leerkracht, de aandacht voor motivatie en bemoediging zorgen voor een stimulerend onderwijsklimaat. De teamleden streven impliciet doelen van leren leren na door het organiseren van activerende werkvormen zoals partner-, hoeken- en/of contractwerk binnen een bewust veilige context. Het verzekert een rijk, weliswaar niet-gradueel opgebouwd aanbod.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procevaluatie
Rapportering

Momenteel ontbreekt het aan een gemeenschappelijk systeem of instrument om de doelen stelselmatig te evalueren met het oog op het actualiseren van de beginsituatie en het formuleren van een nieuwe zorgvraag op maat van de leerling.

Leerlingen krijgen binnen sommige klasgroepen rijke kansen tot zelfreflectie, -sturing en -evaluatie over het proces en het product van hun leren.

De leerkrachten rapporteren systematisch door middel van een quoteringschaal gelinkt aan de geselecteerde doelen. Het quoteren op de schaal gebeurt op basis van een subjectief aanvoelen. De rapporten voorzien weinig kansen tot zelfevaluatie door de leerling.

Kwaliteitszorg

Het schoolbeleid is er zich van bewust dat ze aan het begin van een ontwikkelingstraject staat. Het team heeft nog duidelijke groeikansen voor de planning, de graduele opbouw, de afstemming en de bewaking van het onderwijsaanbod in relatie tot de gebruikte doelenkaders. De opgezette zinvolle trajecten rond de leergebieden Nederlands en muzische vorming geven voldoende vertrouwen voor een systematische en kwaliteitsvolle aanpak van het leergebied. Bovendien staat het leergebied ingepland als toekomstige prioriteit.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voldoet niet

De school is niet in staat om een dynamisch risicobeheersingsbeleid te voeren. Mankracht en middelen worden te uitsluitend ingezet op het niveau van het schoolbestuur en de school blijkt daar zelf weinig invloed te kunnen op uitoefenen. Hierdoor is er nauwelijks sprake van een schooleigen organisatie van het welzijnsbeleid dat bijgevolg slechts op een luttel aantal van de deelaspecten voldoet voor de organisatorische sturing en ondersteuning van het welzijnsbeleid. Dit heeft er toe geleid dat diverse situaties in de school zelf niet meer in overeenstemming zijn met actuele normen en verwachtingen inzake zowel bewoonbaarheid, veiligheid als hygiëne. In een aantal gevallen betreft het langdurige ontoelaatbare situaties waarvoor geen oplossing komt of gezocht wordt. Een belangrijk tekort werd tijdens de doorlichting van zeven jaar geleden al geformuleerd. Tijdens de opvolging van 2011 was hieraan nog steeds niet verholpen, maar deed het schoolbestuur een formele belofte om dit spoedig op te lossen. Enkel structurele en resolute keuzen kunnen voor de noodzakelijke kentering zorgen in enerzijds de

organisatie van het welzijnsbeleid en in anderzijds de kwaliteitsbewaking van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van getuigschriften in het buitengewoon basisonderwijs conform de bijkomende vereisten? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

- Doelgerichtheid** Het schoolbeleid stelt systematisch de organisatie van haar onderwijs in vraag opdat deze zou accorderen met de schoolvisie op onderwijs. De visie en implementatiegraad op functioneel onderwijs is groeiende. Klasgroepen en subgroepen worden doelgericht samengesteld. Dit gebeurt in overleg en op basis van vastgelegde criteria die tegemoet komen aan de cognitieve, sociaal-emotionele en/of motorische noden van de leerlingen.
- De gerichte keuze voor de vele klasdoorbrekende groepen bij diverse leergebieden verhindert een nog meer functionele aanpak. Een doelbewuste horizontale afstemming tussen de diverse leergebieden komt hierdoor in het gedrang.
- Alle teamleden volgen de duidelijke richtlijnen en afspraken over het aanbod van lestijden per leergebied/domein op. Daarnaast is er binnen het aanbod terechte aandacht voor het gebruik van gevarieerde werkvormen en een afstemming tussen de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie.
- De klastitularissen roosteren planmatig extra-murosactiviteiten in die volgens schoolafpraak gekoppeld worden aan een WO-thema.
- Ondersteuning** Het team bestudeert stelselmatig per leergebied de visie, uitgangspunten en de decretale ontwikkelingsdoelen en eindtermen. Hierbij aansluitend pogen de meeste leerkrachten met weliswaar wisselend succes, een aanbod te realiseren die aansluit bij de leefwereld van de leerlingen en realistische contexten.
- Het schoolspecifieke digitale platform ondersteunt in belangrijke mate het cyclisch proces van handelingsplanning bij het opstellen van de groeps- en individuele handelingsplannen en de dagplanningen.
- De vele verplaatsingen ten gevolge van de klasdoorbrekende niveaugroepen, de krappe en ondermaatse huisvesting van de speelleerklas, het ontbreken van enig basiscomfort in de therapielokalen en het dubbel gebruik van meerdere leslokalen verhinderen het efficiënt organiseren van onderwijs op maat.
- Doeltreffendheid** De school ontwikkelde een sterke overlegcultuur. Wekelijks overleggen beide types onderwijs multidisciplinair en gestructureerd over pedagogische, didactische en/of organisatorische aspecten. Dit formele overleg garandeert de groeiende verticale samenhang en afstemming. Heldere afspraken en richtlijnen vanuit het schoolbeleid ondersteunen de typecoördinatoren.
- De school reflecteerde tot op heden minimaal op de overaccentuering vanuit het huiswerkbeleid. De ontwikkelingsleeftijd of de beperkingen op cognitief en/of sociaal-emotionele vlak van de leerlingen vormen hiervoor nochtans een belangrijke tegenindicatie.
- Het beleid stuurde meermaals aan alle onderwijstijd optimaal te benutten conform de afspraken betreffende het opstarten, het afsluiten en het verloop van lestijden. Niet alle teamleden slagen erin deze richtlijnen te respecteren.
- De school maakte de keuze om elke klas wekelijks 1 lestijd zwemles aan te bieden. Deze keuze, gekaderd binnen het gezondheidsbeleid, heeft als effect dat quasi alle leerlingen een zwembrevet behalen.
- Ontwikkeling** De school ontwikkelde een draaiboek voor de startweek met doordachte en duidelijke afspraken om tot een efficiënte gegevensverzameling te komen met

als doel de leerlingen in de meest passende niveaugroep voor wiskunde en Nederlands te plaatsen. Daarnaast is er tijdens de startweek expliciet aandacht voor een 'zachte opstart' van het schooljaar met aandacht voor het welbevinden van leerlingen en ouders.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** Opvallende sociaal en emotionele noden van leerlingen krijgen tijdens typegebonden teamoverleg ruimschoots de aandacht via een vorm van interview. Het gezamenlijk reflecteren bij de overschrijding van de individuele draagkracht van een teamlid getuigt van een open houding van het team. Daarnaast leiden deze zinvolle interviewmomenten in geringe mate tot het in kaart brengen van de sociaal en emotionele noden. Daardoor leidt het inspelen op deze noden eerder tot een symptomatische, fragmentaire aanpak. Het schoolbeleid is zich hiervan bewust en spant zich in om dit te stroomlijnen. Het schoolbeleid maakt eveneens werk van het registreren en veilig opvolgen van regelmatig voorkomende problematische afwezigheden. Deze structurele benadering van de sociaal-emotionele begeleiding van leerlingen betekent een meerwaarde op schoolniveau naast de expliciete aandacht voor seksuele voorlichting en het gebruik van een rouwkoffer.
- Ondersteuning** De school voorziet in ondersteunende structuren om de sociale en emotionele begeleiding van leerlingen vorm te geven. De orthopedagoge zet zinvolle, individuele trajecten op om kinderen met gedrags- en emotionele problemen te ondersteunen en te begeleiden. In haar streven naar een gunstig en positief schoolklimaat waar het welbevinden van de kinderen een centrale plaats inneemt, neemt de school talloze sfeerbevooroderende initiatieven. De betrokkenheid van leerlingen bij het opzetten van deze stimulerende acties is eerder laag. De ontoereikende infrastructuur hypothekeert het streven naar een gunstig basisklimaat, conform de schoolvisie op sociale en emotionele begeleiding.
- Doeltreffendheid** De school ondernam al een aantal initiatieven rond het creëren van een gelijkgerichte begeleidingsstijl tijdens speeltijden van schoolteamleden en monitoren die instaan voor de voor- en naschoolse opvang en de begeleiding van de middagmalen. De specifieke context en de diversiteit in randvoorwaarden zorgt dat dit item een blijvend aandachtspunt is. Het schoolbeleid bekijkt de eigen praktijk hierbij kritisch en stuurt bij indien noodzakelijk. Om de sociaal en emotionele begeleiding gelijkgericht en expliciet aan bod te laten komen, ontwierp een werkgroep vier algemene leefregels die zowel het school- als klasleven richting geven. Daarnaast krijgt de sociaal-emotionele ontwikkeling nadrukkelijker aandacht door de groeiende handelingsplanmatige aanpak en aandacht en de richtlijn om dit leergebied wekelijks in te roosteren. Ook hier stelt de school zichzelf in vraag en zoekt ze momenteel naar meer doelgerichtheid en continue opbouw.
- Ontwikkeling** De school toont de bereidheid om zich blijvend te ontwikkelen om de sociale en emotionele begeleiding af te stemmen op de noden van de leerlingen en hun context. Hiervoor investeert ze stelselmatig in materialen om het aanbod te ondersteunen en is de doelbewuste aandacht voor preventie, belonen en motivering groeiende. Daarnaast poogt de school met wisselend succes een gepast antwoord te geven op verwachtingen van ouders. Tal van initiatieven hebben als doel de

ouderbetrokkenheid te verhogen. De ouders betrekken als ervaringsdeskundigen binnen de handelingsplanning is momenteel niet aan de orde. Er is een werkgroep opgericht om ouders actiever te betrekken bij het schoolgebeuren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur benadert het schoolteam en de leerlingen op een menselijke wijze zonder de nodige sturing uit het oog te verliezen. Hierbij ligt de focus op een positieve benadering van de kwaliteiten van de teamleden. Deze kwaliteiten worden doelgericht ingezet om te werken aan de verbetering van de handelingsplanning. Om het pedagogisch-didactisch handelen meer richting en sturing te geven, doet de school stelselmatig beroep op de deskundigheid van de pedagogische begeleidingsdienst. Tot hiertoe worden klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken vooral uitgevoerd in functie van noodzakelijke reflecties op het pedagogisch-didactisch handelen van teamleden. Tijdens deze degelijk voorbereide gesprekken wordt uitvoerig gereflecteerd over de betrokkenheid, het pedagogisch-didactisch handelen, het functioneren en de persoonlijke zelfontplooiing van de medewerker. De systematiek is groeiende om deze gesprekken stelselmatig voor alle teamleden te plannen en op te volgen.
- Visieontwikkeling** De school ontwikkelde een eigen visie waarbij een evenwicht nagestreefd wordt tussen cognitieve onderwijsleeraanbod en een aanbod gericht om de integratie en het functioneren in de maatschappij te bevorderen. In haar streven om deze visie te implementeren, staat de school open voor externe expertise. Hiervoor zet de school per leergebied zinvolle trajecten op. De procesmatige verkenning en benadering van het leergebied die nauw aansluit bij de decretale uitgangspunten, leidt tot een doorleefde visie die het statuut van besluit heeft. De school staat hierin nog niet voor alle leergebieden even ver.
- Besluitvorming** Het schoolbeleid speelt passend in op wijzigingen binnen de personeelscontext. De recentelijk aanstelling van de twee type-coördinatoren geven een merkbare impuls om de overlegcultuur verder te formaliseren. De afgelopen jaren greep het schoolbeleid vele kansen aan om formele en multidisciplinaire overlegorganen te organiseren. De sterke brug- en bewakingsfunctie van de directeur zorgt dat deze vele vormen van overleg positief op elkaar inwerken en de samenwerking tussen de diverse onderwijsparticipanten wordt bevorderd. Bijna alle teamleden bereiden de klassenraden degelijk voor waarbij het digitaal platform sterk ondersteunend werkt binnen de handelingsplanmatige aanpak. Er is nog groeimarge om de schoolvisie waar te maken die de nauwe samenwerking met de ouders accentueert. Zo worden ouders nauwelijks betrokken bij het opstellen van het individueel handelingsplan en de informatiefiche die de overgang naar het secundair onderwijs begeleidt. Anderzijds levert de school inspanningen om bijna alle ouders te bereiken tijdens de frequent georganiseerde oudercontacten.
- Kwaliteitszorg** De school spant zich in om gepast in te spelen op de aanbevelingen vanuit externe evaluaties. Het beleidsplan van de directeur getuigt van een planmatige aanpak op korte en lange termijn waarbij sterktes, zwaktes en uitdagingen in beeld worden gebracht. Er is groeipotentieel om het volledige schoolteam te betrekken om systematisch onderwijs effecten op individueel, klas- en schoolniveau te verzamelen en te analyseren met het oog op bijsturing van de onderwijskwaliteit.
- Deliberatie** De inspectie delibereerde het tekort voor het leergebied leren leren omdat de school over een sterke ontwikkelingsdynamiek, -systematiek en zelfreflecterend vermogen beschikt om het tekort op korte termijn zelfstandig weg te werken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De brede beeldvorming in een korte tijdsspanne bij het bepalen van een beginsituatie voor het leergebied Nederlands.
- Het evenwichtig selecteren van ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands met aandacht voor een horizontale afstemming naar andere leergebieden.
- Het evenwichtig selecteren van ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming met aandacht voor waarnemen, handel
- De aandacht voor communicatieve vaardigheden binnen het proces van handelingsplanning.
- Het ontwikkelen en het gebruik van een functioneel muzisch klasboek.
- Het veelvuldig gebruik van activerende werkvormen
- Het linken van de geselecteerde doelen aan de rapportering.
- Het ontwikkelen van rijke evaluatie-instrumenten binnen het leergebied muzische vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het afstemmen van de onderwijsorganisatie op de schoolvisie.
- De zorgvuldige toepassing van afspraken met betrekking tot de onderwijstijd per leergebied.
- Het veelvuldig inroosteren van extra-murosactiviteiten.
- De ondersteuning van het digitaal platform als middel binnen het cyclisch proces van handelingsplanning.
- De sterke overlegcultuur om de onderwijsorganisatie vorm te geven
- De expliciete aandacht voor problematische afwezigheden, rouwbegeleiding en seksuele voorlichting.
- Het nemen van talrijke sfeerbevooroderende initiatieven.

Wat betreft het algemeen beleid

- De positieve benadering en sturing van de teamleden door de directeur.
- Het systematisch beroep doen op externe expertise om de schoolkwaliteit te verhogen.
- Het formaliseren van de overlegcultuur.
- De systematiek om een gelijkgerichte en doorleefde visie te ontwikkelen voor de diverse leergebieden.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het formuleren van expliciete zorgvragen op maat van de leerling.
- De uniformiteit bij het gebruik van algoritmen en wandplaten.
- Gelijkgericht en volgens richtinggevende criteria evalueren binnen het leergebied Nederlands.
- De beeldvorming voor muzische vorming verfijnen, verbreden en afstemmen op een doelenselectie op maat van de leerling en/of leerlingengroep.
- De verticale afstemming van de doelenselectie bij het leergebied muzische vorming.
- De vaak geïsoleerde benadering van het leergebied muzische vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De hypotheek op het functioneel onderwijs ten gevolge van de vele klasdoorbrekende niveaugroepen.
- De huisvesting van de speelleerklas.
- De overmaatse aandacht voor huiswerk.
- Het optimaal gebruik maken van de onderwijstijd.
- De sociale en emotionele begeleiding verder stroomlijnen en gelijkgericht benaderen op schoolniveau.
- De leerlingenbetrokkenheid verhogen bij het streven naar een positief schoolklimaat.
- Een gelijkgerichte begeleidingsstijl nastreven bij teamleden en monitoren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Doelgerichter betrekken van ouders binnen het handelingsplanning en de toeleiding naar het secundair onderwijs.
- Het volledige schoolteam nauwer betrekken bij het verzamelen, analyseren en prioriteren van beleidspunten die leiden tot het verhogen van de onderwijskwaliteit.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het proces van handelingsplanning voor het leergebied leren leren vanuit de visie en uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de zorgvragen van de leerlingen, mogelijk wordt en waardoor de harmonische ontwikkeling en optimale integratie van elke leerling meer kansen krijgt.
- Het voldoen aan alle wettelijke verplichtingen inzake de organisatie van het welzijnsbeleid en daarbij beantwoorden aan de voorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

ONGUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten: de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling opgestart.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan Mestdagh de inspecteur-verslaggever	Elke VERLINDEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

9 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van 60 kalenderdagen na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De Vlaamse regering keurde het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **28 februari 2017**.



GEMEENTE
SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE

Dienst Onderwijs

AANGETEKEND

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Onderwijsinspectie
Mevrouw Annelies Van Lokeren
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

17 april 2014

Uw brief van	Uw ref.	Uw correspondent : Carine BOUSSY	Onze ref. 2014-f221CB	☎ (02) 774.36.89 ☎ (02) 774.36.81
--------------	---------	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------------------

Mevrouw,

Met toepassing van artikel 41§2 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, willen wij de opschorting vragen van de procedure tot intrekking van de erkenning van de Klim op school (instellingsnummer 025296) door een verbeteringsplan in te dienen.

Uit de controle van de bewoonbaarheid en de veiligheid van de leer-en werkomgeving blijkt dat er, met betrekking tot de lokalen en de ruimten die de inspectie bezocht, een aantal onaanvaardbare tekortkomingen zijn.

Wij kunnen u mededelen dat er een werkgroep werd opgestart die de vastgestelde inbreuken onder de loep heeft genomen en die een verbeteringsplan heeft opgesteld waarin verbeteringsdoelstellingen en -acties zijn uitgeschreven en waarin de tekorten in voldoende mate zullen worden geredieerd of weggewerkt.

Deze werkgroep zal tweemaal per jaar het verbeteringsplan opvolgen, evalueren en waar nodig bijsturen.

Ondertussen werden er al enkele acties ondernomen.

Het schoolbestuur heeft, zoals het doorlichtingsverslag ook vereist, ondersteuning gevraagd en bekomen van OVSG (Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap).

Als bijlage vindt u een kopie van de brief van OVSG waaruit blijkt dat wij een positief antwoord gekregen hebben op onze vraag naar ondersteuning.

Verschillende ontbrekende documenten, zoals attesten, keuringsverslagen en technische fiches werden verzameld en liggen ter inzage op de school en op de dienst Onderwijs. In tegenstelling tot onze Prinses Paolaschool (instellingsnummer 004531) en op vraag van het Vlaams ministerie van Onderwijs wordt deze map niet meegestuurd met het verbeteringsplan.

In de sportzaal en de aangrenzende lokalen diende de oorzaak van de sterke geurhinder, die wijst op vocht en schimmelvorming, opgespoord te worden.

Bij hevige regen komt de aarde van de bomen, die op een hoger gelegen gedeelte van de turnzaal staan, tegen de buitenmuren van de turnzaal terecht waardoor er vochtophoping en waterinfiltratie ontstaat. In december 2013 heeft een privéfirma graafwerken uitgevoerd om de overtollige aarde en de afgevallen bladeren, die zich tegen de wanden hadden opgehoopt, te verwijderen.

Deze procedure zal minstens twee keer per jaar herhaald worden door de werkmannen van de gemeente.

Wij wensen uw aandacht te vestigen op het feit dat de bestaande paviljoenen in het park niet meer gerenoveerd zullen worden.

Indien wij de paviljoenen zouden afbreken, dan kunnen wij geen containerklassen of nieuwe gebouwtjes in de plaats zetten omdat het park een beschermde zone is.

Daar deze paviljoenen op termijn met de grond zullen worden gelijkgemaakt, achten wij het opportuun de nodige energie en financiële middelen te stoppen in het project van de nieuwbouw.

Niettemin wordt de mogelijkheid bestudeerd om de 4 klassen op de bovenverdieping van het hoofdgebouw te halveren door een scheidingswand of schuifdeuren te plaatsen, waardoor de ruimten naargelang de noden van de school groter of kleiner kunnen gemaakt worden. Er zal natuurlijk rekening gehouden worden met de 2m² vloeroppervlakte die per leerling beschikbaar moet blijven.

Verder vindt u het uitgewerkte verbeteringsplan waarin de stappen worden uitgelegd die zullen ondernomen worden om de voorgestelde werken grondig en efficiënt uit te voeren en waarbij de opvolging zal worden verzekerd.

Daar de Klim op school en de Prinses Paolaschool zich op dezelfde site bevinden en een aantal lokalen samen gebruiken, zal u bepaalde werken en acties, die al in het eerder ingediende verbeteringsplan van de Prinses Paolaschool werden vermeld, ook terugvinden in bijgevoegd verbeteringsplan.

Vanaf heden zal er ook maandelijks een briefing gehouden worden met enerzijds de diensten Werken en anderzijds Onderwijs over het verloop en de opvolging van de acties en de werken.

Het schoolbestuur is eveneens begonnen met een vooronderzoek om een nieuwbouw in de nabije toekomst te kunnen realiseren.

De procedure om een architect aan te stellen zal in de loop van 2014 worden opgestart.

Er werden concrete afspraken gemaakt met OVSG en AGION om de nodige subsidies te kunnen verkrijgen, ook de Vlaamse Gemeenschapscommissie is als subsidiërende overheid betrokken partij.

De bedoeling is dat de lagere afdeling van onze Prinses Paolaschool wordt gehuisvest in de toekomstige nieuwe vleugel en dat de daardoor vrijgekomen lokalen op de benedenverdieping van het bestaande gebouw worden ingenomen door de Klim op school.

Het schoolbestuur engageert zich om, in afwachting van de nieuwbouw, de nodige stappen te ondernemen en middelen te voorzien zodat de bestaande gebouwen van de Klim op school zullen voldoen aan de erkenningsvoorwaarden voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het schoolbestuur engageert zich eveneens om het goedgekeurde verbeteringsplan op de eerstvolgende decretaal verplichte raden wat betreft participatie en medezeggenschap te bespreken.

De verslagen zullen ter inzage zijn in de school.

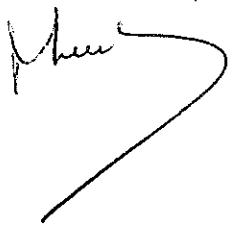
Indien de Vlaamse regering ons verbeteringsplan zou goedkeuren, dan vragen wij u, met het oog op mogelijke vertragingen in bepaalde procedures, ons een maximale opschorting van drie jaar toe te kennen, zijnde tot en met 28 februari 2017.

Het schoolbestuur stemt in met de publicatie van het verbeteringsplan op de website van de onderwijsinspectie.

U zal regelmatig op de hoogte gehouden worden van de opvolging van de werken.

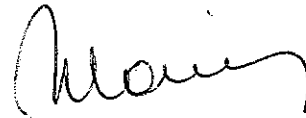
Hoogachtend,

De Gemeentesecretaris,



Patrick LAMBERT.

*In opdracht,
De Schepen van Onderwijs,*



Monique LOUIS

Kopie ter kennisgeving aan Mw Elke VERLINDEN, directrice van de Klim op school.

1. ORGANISATIE

	Vraag	Ja / nee	Doelstelling	Budget	Door	Status
1.1.	De instelling beschikt over een geconcretiseerd globaal preventieplan en jaaractieplan.	Nee	Het globaal preventieplan van 2010-2014 en jaaractieplan moeten vertaald worden (terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: preventie- en jaaractieplan). De scholen moeten meer vertegenwoordigd zijn in het globaal preventieplan en in het jaaractieplan. In het jaaractieplan voor 2015 zal extra aandacht besteed worden aan de staat van de oude gebouwen (een planning zal worden opgesteld voor de aanpassing van oude gebouwen en installaties) en een verantwoord aankoopbeleid. Er wordt een risicoanalyse uitgevoerd voor de school waarbij de resultaten zullen worden opgenomen in het globaal preventieplan.		Dienst Preventie i.s.m. directie en personeel	Uitgevoerd in januari en februari 2014. September 2014 Wordt voorzien in het jaaractieplan van 2015. Periode maart-december 2014 Eind oktober 2014, 2015, 2016 ...
1.2	Voor de realisatie van het globaal preventieplan en jaaractieplan voorziet de instelling voldoende financiële middelen.	Nee	Elke van de volgende diensten voorziet zijn eigen begroting: IDPB (Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk), EDPB = CESI (Externe Dienst voor Medisch onderzoek en Risicobeheer), EDTC = OCB (Externe Dienst voor de Technische Controle), CRESEPT (Vormingsorganisme) en ANSUL	Wordt jaarlijks voorzien in de begroting.	Dienst Preventie, Technische dienst	De begroting werd door de gemeenteraad goedgekeurd op 24 februari 2014. Jaarlijkse goedkeuring

			€400	(verificatie van brandblusapparaten). Bij de aanvragen van de IDPB wordt er rekening gehouden met de begroting van de diensten Gebouwen / Aankopen / Opdrachten. Zijn er niet voldoende middelen voorzien, dan wordt er met de aanvraag rekening gehouden in de begroting van het volgende jaar.			
1.3.	De instelling informeert het personeel (vast en tijdelijk personeel, stagiaires, ...) over het welzijnsbeleid.	Nee		- De beleidsverklaring "Veiligheid, gezondheid, hygiëne en leefmilieu" (terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: welzijnsbeleid) wordt toegelicht op de personeelsvergadering en door alle personeelsleden ondertekend. - Bij de aanstelling van nieuwe leerkrachten zal het welzijnsbeleid toegelicht worden en de beleidsverklaring voorgelegd ter ondertekening (terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: onthaalbeleid).	Directie	Maart 2014	Bij aanstelling nieuwe personeelsleden
1.4.	De instelling beschikt over een preventief onderhoudsprogramma voor het instellingencomplex en de uitrusting.	Nee		Een lijst met de onderhoudsprogramma's wordt opgesteld door de verantwoordelijke van de onderhoudsploeg van de schoolgebouwen. Werd aangevraagd. - Onderhoud verwarmingsinstallaties door de firma Altys op 07/03/2012 (terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: verwarmingsinstallaties). De volgende onderhoudsbeurt is voorzien tijdens het eerste trimester 2014. - Keuring en onderhoud	Dienst Werken, Opvolging dienst Onderwijs + directie	Eerste trimester 2014	Jaarlijks

			sportmateriaal turnzaal door de firma ADEC SPORT, laatste verslag van 19/06/2013 (zie controle voor onderhoud van de turn- en sportzalen in map op school en dienst(Onderwijs onder rubriek: bewoonbaarheid en veiligheid). - Het controleverslag betreffende de elektrische installaties van het OCB (Organisme de Controle a.s.b.l.) van 20/11/2012, gekregen op 22/01/2013 (zie controleverslagen in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: keuringsverslag elektrische installaties). De tekorten vermeld in de keuringsverslagen worden opgenomen in het globaal preventieplan en het jaaractieplan.			Laagspanning: volgende controle in 2017 Januari 2015	
1.5.	De instelling verzamelt gegevens om de kwaliteit van het welzijnsbeleid te evalueren en bij te sturen.	Nee	De dienst Onderwijs verzamelt gegevens m.b.t. welzijn: - Arbeidsongevalverslagen: De ongevalverklaringen van de slachtoffers worden ook aangevuld door de preventieadviseur. (Zie verklaringen van slachtoffers in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: welzijnsbeleid); - Medische onderzoeken van het poetspersoneel (Zie map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: welzijnsbeleid);		Dienst Onderwijs, Secretariaat van de school School, Dienst Onderwijs en Preventieadviseur Huisbewaardster van de school Dienst Onderwijs		

			- Brandevacuatieverslagen (zie map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: welzijnsbeleid); - Risicoanalysis-fiches ingevuld door de stagiaires: De fiche met de risicogebonden acties van het personeel werd opgesteld door de preventieadviseur (eveneens terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: welzijnsbeleid); - Eventuele meldingen van het personeel m.b.t. welzijn en veiligheid (zie map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: welzijnsbeleid); - E-atal-bons (werkbons) ; Elke keer dat er zich een gevaarlijke situatie voordoet op school of een reparatie dient uitgevoerd te worden, wordt er een E-atal-bon (werkbons) opgesteld door de preventieadviseur; - Arbeidsgeneesheersverslagen: Verslagen van bezoeken van de arbeidsgeneesheer ("Rapport général d'intervention" van april 2013 is terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: Welzijnsbeleid) worden onmiddellijk doorgestuurd naar de directie met kopie aan het hoofd	Dienst Preventie, Dienst Onderwijs Dienst Preventie ARISTA / CESI, Dienst Preventie Dienst Preventie, Dienst Onderwijs Dienst Preventie	
--	--	--	--	--	--

			van de dienst Onderwijs. Er zal maandelijks een briefing gehouden worden met de diensten Werken en Onderwijs over het verloop van de werken en de opvolging van de verslagen aangaande het welzijnsbeleid. Hiervan wordt telkens een proces-verbaal en een opvolgingstabel opgemaakt door de dienst Onderwijs. De eerste maandelijksse bijeenkomst hiervan is voorzien na de paasvakantie 2014. Alle betrokken partijen worden op de hoogte gebracht van deze opvolging.			
1.6.	Er is een reglementair samengesteld comité preventie en bescherming op het werk (of een ander overlegorgaan) dat de taken met betrekking tot het welzijnsbeleid behartigt, het beschikt over een huishoudelijk reglement en vergadert minimaal viermaal per schooljaar.	Ja				
1.7.	De preventieadviseur geeft advies bij het opstellen van het globaal preventieplan en jaaractieplan aan de hand van risicoanalyses.	Nee	« Risicoanalyses voor de stagiaires », opgesteld door de preventieadviseur en voorgelegd aan het College ter kennisneming (zijn eveneens terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek : welzijnsbeleid).		Dienst Preventie	
1.8.	De preventieadviseur doet een jaarlijkse rondgang en geeft de bevindingen weer in een verslag.	Nee	De jaarlijkse rondgang gebeurt elk jaar in maart. De arbeidsgeneesheer maakt hiervan een verslag.		Dienst Preventie: preventie-adviseur en arbeids-	Maart 2014, 2015, 2016

			Alle opmerkingen van de preventieadviseur / arbeids- geneesheer worden opgenomen in een verslag en opgevolgd door de diensten Werken en Onderwijs.		geneesheer	
			Tijdens het overlegcomité geeft de arbeidsgeneesheer een toelichting en verdedigt indien nodig zijn verslagen.		Arbeidsgenees- heer, dienst Preventie en BOC	
1.9.	De preventieadviseur analyseert ongevallen en incidenten.	Nee	Analyse van ongeval – Analyse van incidenten: - Personeel (arbeidsongevallen): De preventieadviseur maakt maandelijks een analyse van de arbeidsongevallen en geeft deze weer in een tabel (stramien van dit verslag is terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: welzijn en welzijnsbeleid); - Leerlingen (schoolongevallen): Er wordt een lijst opgevraagd van de schoolongevallen. Alle verslagen van arbeids- en schoolongevallen vanaf 2013 worden aan de dienst onderwijs bezorgd voor klassemment. Alle verslagen van arbeidsongevallen worden aan het overlegcomité ter inlichting voorgelegd. Bij een ernstig arbeidsongeval stuurt de preventieadviseur een brief naar "Toezicht op het Welzijn op het Werk" ("SPF Emploi, Travail et Concertation Sociale") om de ernst van het ongeval te melden en de verbeterpunten aan te geven.		Dienst Preventie	April 2014
					Juridische dienst, afdeling Verzekeringen Dienst Preventie	

1.10	De preventieadviseur heeft een aangepaste opleiding gevolgd en beschikt over voldoende tijd om zijn/haar opdracht uit te voeren.	Ja --> Nee	Het schoobestuur gaat na of ze voor de IDPB extra personeel kan inzetten. (Mw Micheline ANNEESSENS staat er alleen voor, voor zowel de schoolgebouwen als voor alle gebouwen van de gemeente. Voor administratieve taken heeft ze daarom niet genoeg tijd. Ze zou iemand moeten hebben om haar te ondersteunen in haar administratieve taken, tijdens bepaalde periodes van het jaar (van oktober tot november en in februari)).		College van burgemeester en schepenen	
1.11	De preventieadviseur - arbeidsgeneesheer van de externe dienst doet minimum om de twee jaar rondgang en geeft de bevindingen weer in een verslag.	Ja				
1.12	De bevindingen van de externe dienst zijn opgenomen in het globaal preventieplan en/of het jaaractieplan.	Nee	De te verbeteren punten aangehaald in het verslag van de arbeidsgeneesheer tijdens zijn jaarlijkse rondgang worden opgenomen in het preventieplan van de scholen. De preventieadviseur maakt daarna E-atalbons (werkbons) op, aangaande de opmerkingen van de arbeidsgeneesheer. De E-atalbons (werkbons) zullen opgevolgd worden door de werkgroep "OnderwijsWerken".		Dienst Preventie	Jaarlijks in maart/april
1.13 / 1.14 .	De betrokkenheid van de preventieadviseur in het aankoop- en dienststarringsbeleid is uitgeschreven in een procedure (vanaf offerte tot	Nee	De procedure van het aankoopbeleid zal worden uitgeschreven en geïmplementeerd. De preventieadviseur tekent voor akkoord:		Dienst Preventie Dienst Onderwijs, Dienst Aankopen	Vanaf schooljaar 2013-2014

	indienststelling). De bestelformulieren worden mee ondertekend door de preventieadviseur.		- Witte bons voor producten; - Groot materiaal; - Elektrische apparaten; - Schoolmateriaal; - Werkkledij (arbeidsuitrusting en beschermingsuitrusting). Voor de speelpleinbestellingen zal gevraagd worden aan de preventieadviseur en de technische diensten om ter goedkeuring ter ondertekenen. De dienst Onderwijs verzekert de opvolging hiervan.	Technische dienst	
1.15	Risicoanalyse, veiligheids- en welzijnsvoorwaarden worden op de bestelvraag vermeld.	Nee	Bij elke bestelling van toestellen, arbeidsmiddelen en machines voor de school (zowel vanuit de scholen als vanuit de dienst Onderwijs), van de firma's vragen de veiligheidsvoorschriften mee te voorzien. Op de bestelbon wordt de handtekening van de preventieadviseur opgenomen. Kopieën hiervan (ook voor de bestellingen vanuit de scholen) worden bijgehouden door de dienst Onderwijs.	De verantwoordelijken van de bestellingen van de Dienst Onderwijs en Aankopen, De bevoegde personen + verantwoordelijken vragen of dit mogelijk is.	Bij elke bestelling
1.16	Een dynamisch risicobeheersingssysteem blijkt uit het gebruik en de inhoud van hoger vermelde en andere voorgelegde documenten.	Nee	Elk jaar wordt het globaal preventieplan geactualiseerd en het jaaractieplan voorgelegd aan het Overlegcomité voor een gunstig advies. Vervolgens wordt het actieplan dan voorgelegd aan het College voor goedkeuring. De voorrangsorde van de verschillende punten kan worden	Dienst Preventie	Jaarlijkse periode: oktober - december.

				gewijzigd in geval van ernstige arbeidsongevallen, belangrijke werken, nieuwe arbeidsrisico's, klachten, opmerkingen van de Arbeidsinspectie, nieuwe reglementeringen, ... Het Overlegcomité wordt hier telkens van op de hoogte gesteld.				
2. (BEWOONBAARHEID EN) VEILIGHEID								
	Vraag	Ja / nee	Uitvoeren	Budget	Door	Status		
2.1.	In de leslokalen en de lokalen voor het ondersteunend personeel is er voldoende daglicht en voldoet de kunstverlichting.	Ja						
2.2	De leslokalen en de lokalen voor het ondersteunend personeel kunnen verlucht worden (natuurlijk of geconditioneerd).	Ja						
2.4.	In de leslokalen is er minimum 2 m ² vloeroppervlakte per leerling beschikbaar.	Nee	De school gebruikt nu enkel de bovenverdieping van het bestaande gebouw. Bij de voorziene nieuwbouw komen de klassen van de benedenverdieping (die nu ingenomen worden door de buurschool) vrij, waardoor deze klassen door de Klim op school ingenomen zullen worden. .	€ 5000	Directie, Dienst Werken, Technische dienst			Schooljaar 2016-2017
			In afwachting van de nieuwbouw zal de mogelijkheid bekeken worden om de klassenoppervlakte van de bovenverdieping aan te passen. Nagaan of de klassen kunnen gesplitst worden in 2 afzonderlijke ruimten door een scheidingswand te plaatsen of accordeondeuren, waardoor er extra klassen kunnen					

				gebruikt worden en waardoor de ruimten groter of kleiner kunnen gemaakt worden naargelang de noden van de school. (Rekening houdend met 2m ² vloeroppervlakte per leerling.)				
2.5	Er is minimum 1 m ² overdekte speelplaats per leerling beschikbaar.	Ja						
2.6	Er is minimum 3 m ² buitenspeelplaats per leerling beschikbaar.	Ja						
2.7	De plafondhoogte van de leslokalen bedraagt minimum 2,5 meter.	Ja						
2.8	De gebouwen en lokalen voldoen aan de woonbaarheids- en veiligheidseisen.	Nee		Sterke geurhinder in de sportzaal en de aangrenzende lokalen opsporen en wegwerken. De grond rond de turnzaal (aarde die door de regen via de helling naar beneden komt) dient twee keer per jaar uitgegraven te worden door de onderhoudsploeg om grondinzakking en waterinfiltratie tegen te gaan. De ramen van de bovenverdieping aan de kant van de speelplaats worden vervangen met dubbele beglazing. Er zal een mogelijkheid zijn om de vensters te openen voor verluchting waardoor schimmelvorming wordt tegengegaan.	€6000	Dienst Werken, Technische dienst	December 2013 en twee keer per jaar	
					€35.000 (budget voor heel de gevel)	Dienst Werken, Technische dienst	1 september 2014	
2.9	De lokalen voldoen aan de minimale comfortvoorwaarden.	Nee		De mogelijkheid zal bestudeerd worden of er warm water kan voorzien worden in de leraarskamer. De leidingen zullen moeten worden nagekeken om na te gaan of de buizen niet aan vervanging toe zijn. De mogelijkheid wordt ook bekeken	Wordt voorzien in de begroting	Technische dienst	Schooljaar 2014-2015	

			om een kleine vaatwasmachine te plaatsen. Ook het inrichten van een directiekantoor en secretariaat op de benedenverdieping (met glazen wanden) wordt bestudeerd. Bij de voorziene nieuwbouw komt de ruimte beneden volledig vrij, waardoor het aangewezen is dat de directeur zijn kantoor beneden kan inrichten om toezicht te kunnen hebben op het hele gebouw.			
2.10	Het domein en de gebouwen zijn toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit.	Nee	Een toilet voor gehandicapten en een lift zullen in de nieuwbouw voorzien worden. (de nieuwbouw zal geplaatst worden tegen de bestaande oude vleugel, waardoor de lift kan gebruikt worden door de 2 huidige scholen.)		Dienst Werken, Technische dienst	
2.11	Het onderhoud van het domein, de gebouwen en de lokalen voldoet.	Ja				
2.12 / 2.13	Gevaarlijke zones, hellingen, trappen en hoger gelegen vlakken zijn voldoende beveiligd. Op het domein en in de gebouwen/lokalen zijn geen grote risico's op valgevaar.	Nee	De trap naar de eerste verdieping in het hoofdgebouw is voldoende beveiligd.). Een mat om de voeten af te kuisen wordt altijd voorzien aan de ingang, zodat in tijden van nat weer de trap niet te glad wordt. Wanneer de trap wordt schoongemaakt, wordt er een geel bordje geplaatst om de mensen tot voorzichtigheid aan te manen. De trap zal opnieuw betegeld worden (de trap bestaat momenteel uit 2 verschillende kleuren, waardoor sommigen zich kunnen misrappen)	€ 6000	Technische dienst	2017
			In afwachting van de betegeling zullen	€ 300	Technische	2014-2015

			er strips op de trappen geplaatst worden.	Zal worden voorzien in de begroting	dienst	2015-2016 2014-2015
2.14 / 2.15	Er is een brandpreventieverslag zonder de conclusie 'ongunstig' dat beantwoordt aan de actuele toestand van de gebouwen en het domein. Er wordt gevolg gegeven aan de inbreuken uit het brandpreventieverslag.	Ja				
2.16	Er is een recent keuringsverslag van de elektrische laag- en/of hoogspanningsinstallatie door een erkend controleorganisme zonder de conclusie 'ongunstig'.	Nee	Het keuringsverslag van 2013 werd nog niet door de preventieadviseur ontvangen Opmerkingen in het verslag (Klim op school) worden opgenomen in het globaal preventieplan. (het verslag van 2012 is terug te vinden in de map op school en dienst Onderwijs onder rubriek: brandpreventieverslag.)	€393	Dienst Werken Dienst Preventie	Eind mei 2014
2.17	Er wordt gevolg gegeven aan de inbreuken uit het keuringsverslag van de elektrische installatie(s).	Nee	De opmerkingen in het verslag worden weggewerkt.	Voorzien in de begroting	Dienst Werken, Dienst Onderwijs	Eind 2014
2.18	Er is geen zichtbaar risico op acuut elektrocutiegevaar.	Ja				
2.19	Brandbluustoestellen worden jaarlijks gecontroleerd.	Ja				
2.20	Verwarmingsinstallaties op gas worden gekeurd bij	Nee	In maart 2014 worden de verwarmingsinstallaties gekeurd. Het		Technische dienst	

	indienstneming en daarna tweejaarlijks.		verslag van deze keuring moet nog ontvangen worden. Voor het verslag van 07/03/2012: zie verwarmingsinstallaties in map op school en dienst onderwijs. Eventuele opmerkingen in deze keuringsverslagen worden in het globaal preventieplan opgenomen (zie verwarmingsinstallaties in map op school en dienst Onderwijs).			
2.25	De instelling beschikt over een geactualiseerde asbestinventaris die ondertekend is door de preventieadviseur - arbeidsgeneesheer.	Ja				
2.26	Er is een geactualiseerde inventaris van producten met gevaarlijke eigenschappen.	Nee	Een lijst met gevaarlijke producten opstellen (e-mail van 31/01/2014 van huisbewaardster is terug te vinden in map op school en dienst Onderwijs: onder de rubriek: gevaarlijke producten).	Dienst Preventie i.s.m. de huisbewaardster	Eind januari 2014	
2.27	Voor elk product met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stof/preparaat is een veiligheids- en gezondheidskaart (MSDS-fiche) onmiddellijk beschikbaar.	Nee	Voor elk gevaarlijk product wordt een veiligheids- en gezondheidskaart opgevraagd en/of opgesteld en op een toegankelijke plek in de scholen bijhouden (zie map op school en dienst onderwijs :gevaarlijke producten).	Dienst Preventie	Februari 2014	
2.28	De producten met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stoffen worden veilig opgeslagen.	Nee	De onderhoudsproducten zullen niet meer zonder toezicht achtergelaten worden in de school. Het onderhoudspersoneel wordt hierover gebriefd.	Directie, Dienst Onderwijs	April 2014	
2.29	De producten met gevaarlijke eigenschappen zijn voorzien	Ja				

	van een genormeerd etiket.						
2.30	De instelling beschikt over de vereiste milieumelding of milieuvergunning.	Nee	De aanvraag wordt ingediend bij BIM (Brussels Instituut voor Milieu).		Technische dienst	3 ^{de} trimester van 2014	
2.31	De instelling beschikt over een toelating of erkenning afgeleverd door het FAVV.	Ja					
2.32	De instelling past minimum de principes van de GHP (Goede Hygiëne Praktijken) toe.	Ja					
2.33	De bewaring en de opslag van levensmiddelen verloopt conform de regelgeving.	Ja					
2.34	De instelling organiseert jaarlijks minstens één evacuatieoefening op basis van een uitgewerkt evacuatiescenario.	Ja					
2.35	De instelling evalueert de evacuatieoefeningen en stuurt bij indien nodig.	Ja					
2.36	Nooduitgangen, evacuatiewegen en uitgangen zijn vrij en onmiddellijk bruikbaar.	Ja					
2.37	De noodzakelijke instructies, pictogrammen en noodverlichting betreffende de evacuatie zijn aangebracht.	Ja					
2.38	Voor nieuwe arbeidsmiddelen beschikt men over een gelijkvormigheids- of conformiteitsattest.	Ja					
2.40	De noodzakelijke instructies voor het gebruik van toestellen, arbeidsmiddelen en beschermingsmiddelen zijn aanwezig.	Ja					
2.41	De persoonlijke en collectieve technische	Ja					

	beschermingsmiddelen zijn aanwezig en worden functioneel gebruikt.								
(GEZONDHEID EN) HYGIËNE									
	Vraag	Ja / nee	Uitvoeren	Budget	Door	Status			
3.1	De toiletten voor personeel (bezoekers) en leerlingen zijn gescheiden.	Ja							
3.2	De toiletten voor mannen en vrouwen (personeel/bezoekers) zijn gescheiden.	Ja							
3.3	De toiletten voor jongens en meisjes (leerlingen) zijn gescheiden.	Ja							
3.4	Per 15 meisjes is er een toilet aanwezig.	Ja							
3.5	Per 15 jongens is er een urinoir aanwezig.	Ja							
3.6	Per 25 jongens is er een toilet aanwezig.	Ja							
3.7	De sanitaire installaties zijn ingericht conform de regelgeving.	Ja							
3.8	De sanitaire installaties zijn aangepast aan de leeftijd van de gebruikers.	Ja							
3.9	Er is minstens één aangepast toegankelijk toilet voor mannen/jongens en vrouwen/meisjes, of één unisex-toilet.	Ja							
3.10	Het onderhoud van de sanitaire installaties voldoet.	Ja							
3.12	Er is altijd een gebrevetteerde hulpverlener (bedrijfseerstehulp/nijverheids helper/minimum 15 uur	Nee	Een E.H.B.O.-cursus van minstens 15 uur zal voorgelegd worden aan een aantal leerkrachten. Een E.H.B.O.-verantwoordelijke wordt		Dienst Onderwijs	Schooljaar 2014-2015			

	opleiding) aanwezig per vestigingsplaats.		per school aangesteld.			
3.13	Het verzorgingslokaal/de verzorgingsruimte is voorzien met een minimum aan noodzakelijke uitrusting en is ingericht na advies van de preventieadviseur – arbeidsgeneesheer en het comité.	Ja				
3.14	Het register met de interventies in het kader van de eerste hulp wordt bijgehouden.	Nee	Er zal een een lijst worden bijgehouden door de E.H.B.O.-verantwoordelijke met de ernstige aandoeningen en ongevallen. Een kopie van deze lijst zal ook doorgestuurd worden naar de dienst Onderwijs. Lijst van vroegere E.H.B.O.-interventies wordt opgevraagd.		E.H.B.O.-verantwoordelijke	Schooljaar 2014-2015

17 -04- 2014

De Gemeentesecretaris,



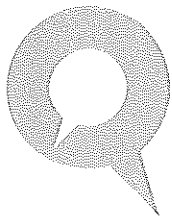
Patrick LAMBERT.

In opdracht,

De Schepen van Onderwijs,



Monique LOUIS



OVSG

De gemeente maakt school

Mevr. Monique Louis
Schepen van Onderwijs
van en te Sint-Lambrechts-Woluwe
Prekelindenlaan 51
1200 Brussel

uw kenmerk

ons kenmerk
IDPB/mvdb/2013/

contactpersoon
Michel Vanden Broucke
Tel.: 02 56 41 84

Brussel
20 december 2013

Ondersteuning verbeterplan inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voor de scholen van en te Sint-Lambrechts-Woluwe

Geachte mevrouw

Graag willen wij ingaan op uw vraag naar ondersteuning en begeleiding van uw scholen basisonderwijs in opvolging van de doorlichting van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wij begrijpen ook uit uw vraag dat het bestuur alles in het werk zal stellen om de tekortkomingen uit het doorlichtingsverslag weg te werken en een beleid op lange termijn uit te werken voor veilige en gezonde scholen.

Gezien de specificiteit van de materie zal dhr. Michel Vanden Broucke, preventieadviseur OVSG deze begeleiding ter harte nemen, uiteraard in nauwe samenwerking met de preventieadviseur van uw interne of uw externe dienst. Eveneens is de medewerking van de hiërarchische lijn inherent aan het voeren van een degelijk veiligheidsbeleid.

Michel Vanden Broucke is te bereiken via onderstaande gegevens:
michel.vandenbroucke@ovsg.be
02 506 41 84

In de hoop u hiermee van dienst te zijn.

Hoogachtend

Johan Vanwynsberghe
Directeur koepelbeleid
02 506 41 56
johan.vanwynsberghe@ovsg.be

Bijlage: nihil